

Варення для відьми, або Казка зі смаком калини
Марія Деркульська

Відьма-невдаха Ядвіга випадково потрапляє до нашого світу і стає завідуючою дитячого садка «Калинка». Не плануючи залишатися там назавжди, відьма чекає нагоди, щоб повернутися додому. Але непомітно для себе Ядвіга з головою поринає в роботу. Вона рятує садок від посягань бізнесмена, якому впала в око територія закладу. За півроку, що відьма провела у світі людей, вона знаходить родину, нових друзів і нарешті розуміє своє справжнє покликання.

Марія Деркульська

Варення для відьми, або Казка зі смаком калини

І. Селище Петрівського лісу

Глава 1. Незвичне немовля

– Ядвіго!!! Де ти, невдахо!? По сто разів тебе кликати потрібно. Така ж дурепа, як і батько, хай йому грець! Недарма чорти взяли старого бовдура. Туди йому й дорога! Ядвіго, де тебе носить? Як знайду, всі коси повисмикаю!!! – горлала на весь ліс відьма, шукаючи свою старшу доньку.

* * *

Ядвіга дійсно була невдахою. Принаймні, не мала у цьому жодних сумнівів. Старша з семи доньок відьми Абри, вона, на відміну від сестер, здається зовсім не успадкувала чарівних здібностей матері. Відьма Абра була вже в роках. Усе своє життя прожила вона у Петрівському лісі, де розкинулося поселення відьмацької громади. Відьмаки й відьми жили тут давно. Здається, завжди. Вже ніхто з них не пам'ятав, хто й коли заснував поселення. Багато століть тут, у гушавині Петрівського лісу, передавалися з покоління до покоління магічні знання. Під кронами крислатих дубів маленькі відьми переймали від матерів магію трав, а суворі відьмаки навчали синів здійснювати буревії та приборкувати блискавки...

Коли Абра побралася з відьмаком-красенем Гордієм, вона була зовсім молода. Її чорне волосся ще не нагадувало паклю, а очі добре розрізняли кожну

травинку. Свою першу доньку молоде подружжя назвало Ядвігою, на честь Гордієвої матері Яги.

Взявши вперше на руки новонароджену Ядвігу, Абра одразу зрозуміла – дівчинка буде красунею. Маленьку голівку вкривало чорне, наче вороняче пір'ячко, волосся. Неймовірно великі оченята дивилися, здається, у саму душу Абри. Серце відьми-матері шалено калатало від щастя. Однак наступної миті усе змінилося. Дівчинка заплакала, відкривши маленький ротик. Поглянувши на Ядвігу, відьма ледь не знепритомніла від жаху. У немовля не було зубів! ВЗАГАЛІ! ЖОДНОГО!!! Як таке могло статися?! Що це означає!? Усі немовлята у відьмацьких родинах народжувалися із зубами. Це була одна з головних ознак їх причетності до магічного світу. Зазвичай новоспечені матері-відьми вихвалялися одна перед одною саме кількістю зубів своїх новонароджених дітей.

– Беззубе немовля! Який жах! Який сором! Що скажуть сусіди!

Марно Гордій намагався заспокоїти дружину.

Ой, горе мені! За що ж я дістала таке покарання?! – голосила Абра, кидаючи на дитину презирливі погляди. Навіщо вона мені? Нічого путнього не буде з такої дівки! Приречена невдаха!

Тим часом немовля, зайшлося голосним плачем.

– Та нагодуй же ж ти, нарешті, дитину, кидався Гордій до дружини, яка здавалося, не чула а ні його, а ні, доньки.

– Нехай чорти її годують, – холодно відповіла відьма, й подалася геть з хати.

На мить Гордій розгубився. Взявши на руки, загорнуте у ковдру новонароджене немовля, чоловік притулив його до себе. Настала тиша. Із ковдри на відьмака дивились двоє великих чорних оченят. Гордій мимоволі всміхнувся.

– Як там вона на тебе каже? Невдаха?... Невдашко ти мое, Ягуся! Чоловік відчув величезне бажання поцілувати дівчинку. Та наступної миті немовля знову зайшлося пронизливим криком. Гордій здригнувся. Молоко... Треба як найшвидше піти до сусідів й вкрасти молока для малої.

За відьмацькою традицією молоко потрібно було красти. Так робили завжди. Швидко поклавши маленьку Ядвігу, Гордій кинувся до сусідів. Перестрибнувши через паркан найближчої хати, аби не гаяти часу, відьмак підбіг до дверей, й відкрив їх не стукаючи.

– Доброго вечора, Нечуй, – наспіх привітався він. – Жінка щойно народила. Молоко потрібно для дитини. То я вкраду трошки?

– Звичайно, кради, – відповів сусід. – Обійди хлів, там каменюка нова під вікно підсунута. Лише сьогодні поклав. Стара якась незручна була. Хто по молоко приходив, то скаржилися, мовляв красти не дуже зручно. Ти ж знаєш, молоко у нас добре, крадуть часто. За 10 хвилин упораєшся?

– А що, невже, в Абри молока немає? – з цікавістю запитала дружина Нечуя.

– Немає, – швидко відповів Гордій, ховаючи очі. – То я побіжу, бо ж дома чекають.

Діставшись хліву, відьмак одразу знайшов вікно, до якого дбайливо була підсунута кам'яна брила. Озираючись, Гордій поспіхом стрибнув у хлів. Корова поглянула на нього і з байдужим виглядом продовжувала жувати. Надоївши глечик, чоловік виліз з вікна, й вже біля паркану почув голос Нечуя.

– Йой! Невже знову молоко вкрали! Ну треба ж таке! І кому воно здалося? Невже своїх корів нема?... – Відкався сусід задля годиться.

– Дякую, Нечуе, – крикнув Гордій.

– На здоров'я, приходь іще, як буде треба – почулося у відповідь. А за мить знову – Та що ж це робиться! Зовсім совісті в людей немає...

Не звертаючи уваги, Гордій біг до хати. Вже майже не чулося голосіння сусіда, однак усе виразніше доносився до його вух дитячий вереск. В чоловіка трохи відлегло від серця. Кричить. То ж все добре. Рванувши на себе важкі дубові двері, відьмак вбіг до хати й одразу кинувся до доньки. Від крику немовляти у Гордія позакладало вуха. Треба дати малій їсти, але як? Відьмак розгублено подивися на глечик з молоком. Аж ось за спиною рипнули двері. До хати увійшла Абра.

– Тримай. Якщо ця потвора вже так потрібна тобі, сам годуватимеш. Мене не займай. – З цими словами, Абра кинула чоловікові коров'ячий ріг. Гордій підняв його, обережно налив молока й підніс до дитячого ротика. У хаті запанувала тиша. Відьмак тримав на руках немовля, що жадібно смоктало.

– Ягуся, доня, – повторював Гордій, посміхаючись до малечі, по щічках якої стікало молоко. Абра з відразою поглянула на чоловіка. – Божевільний, – прошипіла вона крізь зуби й знову вийшла з хати, гримнувши дверима.

Глава 2. Посвята

Минуло три роки...Маленька чорнява дівчинка кружляла навколо батька, намагаючись схопити його за руки.

– Ну ж бо, Ядвіго, не бешкетуй. – Лагідно звернувся відьмак до доньки. – Сьогодні у нас особливий день. Опівночі під Дідо-дубом посвятимо тебе у відьми разом з іншими дівчатками поселення. То ж будь чемна, і спробуй хоча б сьогодні не викликати гнів матері.

Кажучи останні слова, Гордій важко зітхнув. Ядвіга уважно поглянула на нього своїми великими очима й змахнула з обличчя пасму чорного волосся. Для того, аби викликати роздратування Абри, їй зазвичай, і не потрібно було робити щось особливе.

Майже рік приховувала відьма від решти мешканців Петрівського лісу своє незвичне немовля. Вона більше не запрошувала у гості інших відьом, сама не відвідувала колишніх подруг, дозволяла чоловікові гуляти з донькою лише вночі, аби хтось випадково не дізнався про її таємницю. Лише тоді, коли в дитини почали рости зубки, мати відчула полегшення. Однак це аж ніяк не змінило її ворожого ставлення до доньки. Абра вважала Ядвігу своїм прокляттям, карою великих духів.

...Наближалася північ. Це була особлива ніч. Над Петрівським лісом сяяла величезна луна, заливаючи все навколо срібним сяйвом. Мешканці поселення потроху сходилися до Дідо-дубу, що ріс біля перехрестя трьох доріг. Цей дуб був найвищим деревом лісу, і безперечно, найстарішим. Здавалося, його могутнє гілля підпирало небо. З давніх часів відьми й відьмаки проводили під Дідо-дубом магичні обряди. Тут зверталися вони до духів, прохаючи сили й могутності, надавали чарівну силу своїм амулетам та здійснювали ритуали посвячення.

Ось і цієї ночі, розпаливши велике червоне багаття, готувалися відьми й відьмаки до важливої події в житті кожного маленького мешканця поселення – посвяти. Батьки хвилювались. Однак їхні переживання були нічим порівняно із хвилюваннями Абри. Руки в жінки тремтіли, голос зривався, у голові одна за одною виривалися тривожні думки. «А що, як Ядвіга дійсно не відьма? Коли мешканці дізнаються, що в їхній родині живе дитина, можливо, зовсім не придатна до чарів, що тоді буде? Довічне прокляття? Вигнання?...»

Однак вибору в Абри не було. Важко зітхаючи, вела вона доньку до Дідо-дубу, що стояв біля перехрестя трьох доріг.

Більшість мешканців селища була вже тут. Коли вогнище розгорілося, а на стовбурі дерева затанцювали тіні від полум'я, з натовпу вийшла найстарша відьма на ім'я Девора. Згорблена, у довгій чорній сорочці із вишитими сріблом магичними символами, вона була схожа на старе, обгоріле дерево. Її сиве скуйовджене волосся нагадувало водорості. Тонкі руки із гачкуватими пальцями тягнулися до багаття, а в помутнілих очах відбивалося червоне полум'я. Коли відьма почала бурмотіти незрозумілі слова, усі навколо замовкли. Лише іноді чулися ойкання дівчат, що схвильовано спостерігали за діями старої. Девора то нахилялася до вогнища, примушуючи полум'я згаснути, то навпаки, відхиляючись й посилюючи голос, давала вогню можливість вирватися вгору майже до самого дубового гілля. Нарешті відьма звернулася до матерів.

– Сили вогню дали згоду на обряд. Можете починати.

Жінки, взявши за руки дівчат, почали підходити до стовбура Дідо-дубу. Кожна мати, обравши місце для доньки, дістала з особливого мішечка закляту сіль. Звичайної солі відьми й відьмаки боялися не менше, а ніж макового насіння чи плакун-трави. За допомогою солі утворили коло. На землі всередині кола ножом малювали хрест, на кінцях якого поставили свічки. Потім у коло почали заводити дівчат.

– Ставай усередину хреста, – сухо наказала Абра маленькій Ядвізі. Тримай це в долонях перед собою, а як прийде час – назвеш своє ім'я. І дивись мені, не зіпсуй нічого! – наказала Абра дівчинці, простягаючи маленький

кошик. На дні кошика у сухій травичці лежало щось округле й біле. Придивившись уважніше, Ядвіга розгледіла маленьке яйце.

– А тепер, матері, залиште дітей, – голосно наказала Девора, знову простягаючи руки до вогню.

Жінки слухняно відійшли убік, залишаючи схвильованих дівчат у соляних колах під деревом.

– Духи Півночі, Сходу, Півдня й Заходу, священні духи Землі, Повітря, Вогню й Води, прийдіть в кожне магічне коло, – промовила стара. – Принесіть холодного розуму, знання й сили для життя нового. Під Великим Дідо-дубом, біля священного вогнища, я..., – тут відьма махнула кістлявою рукою у бік дітей, подаючи їм знак назвати свої імена. Коли ж дівчата слухняно виконали наказ відьми, стара продовжувала, – даю урочисту клятву виконувати священні закони темного відьмацького життя.

Після останнього слова червоне полум'я ритуального вогнища звелось високо вгору, а свічки у соляних колах зайнялися самі по собі. Маленька Ядвіга, здригнулася. Від несподіванки вона ледь не впустила кошика, та раптом помітила, що всередині нього щось відбувається. Ячко тріснуло і з нього з'явилося крихітне пташеня. Спочатку воно було із мокрим скуйовдженим пір'ячком, але за мить перетворилося на гарненьку пухнасту грудочку. Ядвіга озирнулася навколо. Решта дівчат так само з цікавістю заглядали до своїх кошиків. Там часом стара відьма знову нахилилася за багаттям, промовляючи заклання дивною незрозумілою мовою. Однак тепер діти її майже не слухали.

– Ого, яка в мене велика! А в мене зовсім чорна. Це ж треба таке! – час від часу вигукували здивовані дівчата, намагаючись відшукати очима у натовпі батьків. Зустрічаючись поглядами із доньками, матері вдоволено посміхалися. Ядвіга ще раз зазірнула до кошика й побачила, що її пташеня потроху перетворюється на дорослу пташку із довгим носиком та пір'ям приємного зеленого кольору.

– А в мене зелена! Вигукнула дівчинка, побачивши мати, що вже давно напружено спостерігала за донькою. Почувши ці слова Абра полегшено зітхнула. Невже в Ядвіги вийшло? Виходить даремно вона хвилювалася і її донька цілком нормальна відьма? Така як всі? Абра відчула неймовірне полегшення.

Тим часом Девора вийняла з кишені маленький мішечок і один за одним почала діставати з нього сушені корінці й кидати їх у багаття. Полум'я почало потроху змінювати колір, аж доки не стало смарагдовим.

– Прийшов час побачити сутність відьмацьку, – урочистим голосом оголосила стара, повертаючись до дівчат. Ті одразу зрозуміли, що слід робити й слухняно простягли вперед свої кошики, демонструючи присутнім їх зміст.

Ядвіга перша вигукнула до старої відьми.

– Гарна, так? І в ту ж мить з її кошика випурхнула зелена пташка. Настала мертва тиша. Хтось у натовпі зойкнув, потім почали долунати поодинокі хихикання. Абра стояла бліда, мов смерть. Дівчинка відчуваючи, що щось не

так, розгублено озирнулася. Із кошиків решти дівчат одна за одною виповзали довгі чорні змії...

Глава 3. Зникнення

– Та не хвилюйся ти так, Абра. Я на своєму віці й не таке бачила. – казала до ядвіжиної матері стара відьма, коли після завершення обряду посвяти до неї підійшли батьки дівчинки. – І черепахи вилуплювалися, і ящірки. Крокодила, щоправда, жодного разу не бачила. Було б цікаво. Кажуть чудернацька істота. Однак... То все пусте. Не зважай.

Але жінка наче не чула. Ще й досі страшенно бліда, вона трусилася усім тілом, й здавалося, ось-ось знепритомніє.

– Ядвіга не відьма? – ледь чутно запитала вона, неначе кожне слово коштувало їй неймовірних зусиль.

– Звичайно відьма! Але... як би це тобі краще пояснити. Просто вона інакша. Це зовсім не означає, що до неї слід ставитися якось особливо. Навчай її всьому, що вмієш сама. Можливо дещо в дівчини буде виходити не так, як ти очікуєш. Май витримку. Єдине знаю напевно – травниця з неї буде добра. Більше нічого сказати не можу. Я дуже втомилася. Роки вже, розумієте, не ті. А зараз йди додому і заспокій дитину. Бач, як мала злякалася, тремтить уся. Тобі, Абра я все сказала. А ти, Гордію, залишись. Ти ж знаєш, ритуальне багаття саме не згасне. Тож допомагатимеш гасити.

Гордій покійно лишився біля вогню, дивлячись, як дружина й донька віддаляються у світлі смарагдового полум'я. Аж раптом на чоловіка навернуло неймовірне почуття журби. Він кинувся до дівчинки, обійняв її і прошепотів: «Нічого не бійся. Я буду поруч».

– Будеш, будеш... За це не хвилюйся, – пошепки проказала стара відьма, спостерігаючи за силуетами у світлі магічного вогню.

...З тієї ночі Гордія більше ніхто не бачив. Різні чутки ходили по селищу. Одні запевняли, нібито подався відьмак світ за очі у пошуках кращої долі, інші впевнено доводили, що загубився він у Петрівському лісі. Дехто вважав, наче задерли чоловіка дики звірі. Даремно плакала маленька Ядвіга, виглядаючи батька. Минали дні, тижні, місяці.

Глава 4. Рожеві миші, Громовик й летючі будяки

За рік Абра знову вийшла заміж. І незабаром одна за одною на світ з'явилися шість молодших ядвіжиних сестер. Усі дівчата народжувалися як і годиться відьмам – маючи маленькі гострі зубки. Щастю Абри не було меж. Із гордістю демонструвала вона дітей громаді.

Життя Ядвіги теж змінилося. Проте зовсім в інший бік. Вона лишилася сама. Живучі у великій родині, дівчинка почувалася нестерпно самотньою. Роздратування, що викликала вона в матері, зростало з кожним днем. Особливо на тлі молодших сестер.

Абра не сміла ослухатися стару відьму. Відтак, опановуючи себе, слухняно намагалася навчати Ядвігу відьмацькій справі. Ці заняття були зазвичай короткими. Кожен непевний рух, а особливо чисельні запитання доньки викликали у відьми обурення й напади гніву. Тож все закінчувалося струсанами, ляпасами й голосінням матері.

– Ти навіть найменшу порчу накласти не спроможна. Невдахо! І де ти взялася на мою бідолашну голову? – щоразу вигукувала відьма.

Одного ранку, коли Абра поспішала до лісу аби поповнити запаси звіробою й полину, вона недбало мовила старшій доньці.

– Доглядай сестер, наготуй їжі, приберися в хаті. А ще, слід закласти мишей, щоб повиздихали. Життя від них немає.

Залишившись сама, Ядвіга покійно почала виконувати доручення. Щоправда зробити це було не просто. Щойно зачинилися двері за Аброю, із ліжок повистрибували молодші ядвіжині сестри. Не встигла Ядвіга й оком моргнути, як хата була перевернута догори дригом. Із подушок летіло пір'я, з полицок падали горщики, кружки й черпаки. Хтось осідлав стару мітлу. У мішку із борошном, здається, вже теж сиділо маля. Найменша ж дівчинка, перевернувши казана залізла під нього й повзла, удаючи з себе черепаху. Хоч як намагалась Ядвіга вгамувати дітей, все було марно.

З хати доносився галас й вереск. Його ще здалеку почув батько дівчат, що із самої ночі відганяв хмару-гровицю від житнього поля. Увійшовши до хати, він кинув на Ядвігу зловісний погляд. Чоловік Абри ніколи не бив прийомну доньку, однак за всі ці роки не пригорнув до себе жодного разу. Гармидер, влаштований малечею припинився миттєво. Усі шестеро розбишак, рядочком посідали на довгу дерев'яну лаву й не кліпаючи дивилися на батька.

Оглядаючи засипану борошном й пір'ям кімнату відьмак пробурмотів:

– Нянька з тебе ще гірша за відьму. Готуй вже їсти.

Швидко впоравшись з обідом й прибравши хату Ядвіга присіла було відпочити. Аж раптом почула тоненький голосок найменшої сестри:

– А я миску бачу. Сіленька й галненька!

Миші... Вона ж зовсім забула, що їх слід закласти. Ядвіга дістала великого казана, що годину тому був черепашачим панциром. Незабаром у ньому вже кипіла вода, в яку одну за одною дівчина кидала трави й коріння. Коли ж зілля набуло мишачого кольору, Ядвіга вийняла з кишені камінці, й так само жбурнула їх у казан.

– Як каміння у воді тоне, так і миші у нашій хаті нехай... – Але закінчити закляття вона не встигла. З верхньої полиці, вочевидь, розхитаної під час бешкетування малих, прямисінько в казан полетів горщик із сушеними трояндовими пелюстками. Дівчина встигла зажмуритися й відвернутися вчасно, аби бризки окропу не опекли їй обличчя. Ще до того, як відкрити очі, Ядвіга почувала веселий сміх й оплески маленьких долоньок.

– Ложева, ложева! А в нас тепел е ложева миска!..

Ядвіга не вірила власним очам. По хаті, наче очманілі, наштотхуючись одна на одну, бігали миші яскраво рожевого кольору.

Наче цього було замало, наступної миті, двері відчинилися і до хати зайшла Абра.

– Що це за гидота! – заволала відьма, ледь не наступивши на рожеву мишу, що сама кинулася їй під ноги. – Що тут в біса коїться? Хто й навіщо це вичаклював?... Однак шукати винуватця не було потреби. Біля казана, у якому ще й досі булькотіло, тепер уже рожеве зілля, стояла перелякана Ядвіга. З усіх боків на неї вказували шість маленьких пальчиків.

Довго думала дівчина, як задобрити розгнівану мати. Нарешті ідея з'явилася.

На їхньому подвір'ї був облаштований квітник, де росли великі колючі будяки. Абри страшенно їх любила. Подовгу дивилася вона на їхні волохаті фіолетові бутони. Відьма знала майже тисячу рецептів приготування зілля із чортополохом, а під час дощу обов'язково кидала колючі кульки у вогонь печі, аби відвернути від хати блискавку. Абра сама доглядала за своїм квітником. Щодня поливала вона будяки й стежила, аби поруч не з'являлися інші рослини.

– А що, як зварити особливе зілля? Таке, від якого перестали б рости бур'яни навколо маминих квітів? Тож не потрібно буде більше їх прополювати, – розмірковувала Ядвіга, дивлячись на квітник через вікно.

Наступного дня, дочекавшись коли дорослі підуть з подвір'я, Ядвіга вирішила спробувати здійснити задумане. Молодші дівчата завзято бавились із щойно впійманим рожевим мишеням, тож у дівчини було трохи часу. Вона швидко забігла до хати й схопила миску з водою. Потім дістала з печі остигле вугілля, й озираючись вибігла надвір. Там, сховавшись за великим кущем бузини, Ядвіга поставила миску перед собою на землю. Потім вугіллям намалювала хрест на долоні й тримаючи її над водою, промовила:

– Бур'яни, бур'яни, із квітника повтікайте. Чіпляйтеся до інших, мене не займайте!

На поверхні води утворились маленькі бульбашки, що лопаючись бризкали на дівочу долоню.

– Вдалося! – вирішила Ядвіга й побігла поливати квітник. Щойно вона вилила воду поміж квітів чортополоху, як почувала голос Абри.

– Ядвіго, де ти доню? Біжи-но швиденько сюди.

Можливо, почулося? Ще ніколи раніше Абра так лагідно не зверталася до доньки. Із порожньою мискою у руках підбігла вона до матері, яка щойно з'явилася на подвір'ї у супроводі маленького на зріст, сивого дідуса. Ядвіга одразу його впізнала. Це був дід Громовик. Так називали старого у селищі за здатність викликати грім навіть серед ясного дня. Громовика поважали, навіть найстаріша відьма прислухалася до його порад.

– Поважний гість у нас сьогодні, доню. Маємо честь. – урочисто і якось занадто голосно пояснила відьма доньці. – Каже, що має справу до тебе.

Ядвіга здивовано поглянула на діда.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=22607237&lfm=362673004) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.